

KRAJINA OSIGURANJE a.d. Banja Luka

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2024. godinu

Banja Luka, april 2025. godine

1. Sadržaj

1. Uvodna riječ direktora	3
2. Opšte informacije o Društvu	3
3. Mišljenja ovlaštenog revizora i ovlaštenog aktuara.....	6
4. Pregled računovodstvenih politika i aktuarskih metoda	9
5. Poslovno okruženje i položaj Društva na tržištu.....	9
6. Ogranizacioni dijelovi Društa	10
7. Zaposleni.....	10
8. Bruto premija	11
9. Štete.....	11
10. Analiza ostvarenog finansijskog rezultata	13
11. Analiza finansijskog položaja	14
12. Pokazatelji poslovanja.....	18
13. Tehničke rezerve	20
14. Odnosi sa povezanim pravnim licima	21
15. Finansijske transakcije sa vlasnicima i upravom	27
16. Donacije	27
17. Značajni poslovni događaji nakon datuma bilansa	27
18. Procjena očekivanog budućeg razvoja Društva.....	27
19. Aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem	27
20. Otkup vlastitih akcija	28
21. Ciljevi i politike Društva za osiguranje u vezi sa upravljanjem rizicima.....	28
22. Izloženost rizicima	29
23. Politika saosiguranja i reosiguranja.....	29
24. Korporativno upravljanje	30
25. Spisak uslova i tarifa	30

1. Uvodna riječ direktora

Poštovani akcionari, poslovni partneri i saradnici,

Iza nas je još jedna izazovna, ali istovremeno uspješna poslovna godina. Godina 2024. bila je obilježena dinamičnim promjenama na tržištu osiguranja, ekonomskim pritiscima i sve većim zahtjevima klijenata, ali i našom odlučnošću da nastavimo sa stabilnim rastom, jačanjem povjerenja i unapređenjem kvaliteta usluga koje pružamo.

Krajina osiguranje a.d. je tokom 2024. godine ostvarilo značajne rezultate, kako na planu poslovne efikasnosti, tako i u jačanju tržišne pozicije. Svoje poslovanje smo proširili na tržište Federacije BiH, čime smo prodaju osiguranja obezbijedili na cijeloj teritoriji BiH. Povećanje obima premije, efikasnije upravljanje rizicima i ulaganje u profesionalni razvoj zaposlenih predstavljali su ključne strateške pravce našeg djelovanja. U 2024. Godini počelo je sa svojim radom I Mikrokreditno društvo Krajina, što se pokazalo kao uspješno ulaganje Društva.

Posebno ističem doprinos svih zaposlenih koji su, svojim znanjem, predanošću i odgovornošću, doprinijeli ostvarivanju postavljenih ciljeva. Takođe, zahvaljujem se našim klijentima i partnerima na ukazanom povjerenju, koje nas svakodnevno obavezuje da budemo još bolji, brži i pouzdaniji.

U 2025. godini nastavljamo sa realizacijom strateških ciljeva usmjerenih ka širenju palete proizvoda i daljem jačanju našeg tržišnog učešća. Uvjereni smo da ćemo, uz zajednički rad i posvećenost, nastaviti graditi kompaniju koja odgovara potrebama savremenog tržišta i ostaje sinonim za sigurnost i pouzdanost.

2. Opšte informacije o Društvu

Krajina osiguranje a.d. Banja Luka je osnovano kao dioničarsko društvo, Odlukom broj 02-521/92, koju je donio Zbor radnika organizacije za osiguranje Sarajevo-osiguranje, filijala Banja Luka, dana 23.06.1992. godine, a na osnovu Uredbe o organizovanju preduzeća, koju je donijelo Izvršno vijeće Autonomne regije Krajina Banja Luka, broj 03-320/92, od 09.05.1992. godine. Upis osnivanja Dioničarskog društva u sudski registar izvršen je kod Osnovnog suda udruženog rada u Banjoj Luci 25.06.1992. godine, Rješenjem broj U/I-2002/92, broj registarskog uložka 1-3788-00.

Usklađivanje organizacije i preregistracije u skladu sa Zakonom o osiguranju imovine i lica (Službeni glasnik Republike Srpske br. 14/00 i 20/00) i promjena osnivača izvršeno je 18.10.2002. godine kod Osnovnog suda u Banjoj Luci, Rješenjem broj U/I-1043/2002. pod nazivom Krajina osiguranje akcionarsko društvo Banja Luka.

Vlasnička struktura Društva na 31.12.2024. godine je sljedeća:

Vlasnik	% vlasništva
PRIJEDORPUTEVI a.d.	68,252621%
Aggarwal Naveen	12,335740%
Gupta Neete	12,300592%
ZU EURO EX- EURODENTAL	5,377109%
IDEAL-KOMPANI d.o.o	1,493246%
Banjalučka pivara a.d.	0,051598%
Strika Dragan	0,035706%
MH ERS - ZP Elektrokrajina a.d.	0,017177%
Imako a.d. Banja Luka	0,017177%
Terme Laktaši d.o.o.	0,017177%

Rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske broj 01-UP-33-214-19/16 od 25.10.2016. godine, zabranjuje se ostvarivanje prava glasa na Skupštini akcionara "Krajina osiguranje" a.d. Banja Luka i to: AGGARWAL NAVEEN od 29.12.2016. godine i GUPTA NEETE od 29.12.2016. godine.

Agencija za osiguranje Republike Srpske, Rješenjam broj: 05-570-2/20 od 05.01.2021. godine i Odgovorom na upit broj: 05-513-7-1/21 od 01.03.2021. godine utvrđuje da je dana 30.12.2020. godine prestala da važi dozvola za obavljanje djelatnosti osiguranja u vrstama neživotnog osiguranja Društva izdata Rješenjem Agencije broj: 05-121-7/07 od 08.12.2008. godine za vrste osiguranja iz grupe poslova neživotnog osiguranja i to:

- 01 - osiguranje nezgode,
- 02 - zdravstveno osiguranje,
- 03 - osiguranje vozila koje se kreću po kopnu, osim vozila koja se kreću po šinama,
- 04 - osiguranje vozila koja se kreću po šinama,
- 05 - osiguranje vazduhoplova,
- 06 - osiguranje plovila
- 07 - osiguranje robe u prevozu,
- 08 - osiguranje imovine od požara i prirodnih sila,
- 09 - osiguranje od ostalih šteta na imovini,
- 16 - osiguranje od različitih finansijskih gubitaka,
- 17 - osiguranje troškova pravne zaštite i
- 18 - osiguranje pomoći

Na osnovu prethodno navedenog, Društvo nastavlja da obavlja djelatnosti osiguranja u vrstama neživotnog osiguranja iz člana 49. stav 1. tačka a. Zakona o društvima za osiguranje kako slijedi:

- 10 - osiguranje odgovornosti za motorna vozila,
- 11 - osiguranje od građanske odgovornosti za vazduhoplove,
- 12 - osiguranje od građanske odgovornosti za plovila,
- 13 - osiguranja od opšte građanske odgovornosti,
- 14 - osiguranje kredita i
- 15 - osiguranje garancija.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta „Krajina osiguranje“ a.d. Banja Luka (broj 02-1409-1-UO/19 od 07.06.2019. godine, broj 02-940-6/20 od 16.04.2020. godine i broj 02-2574-1/19 od 18.10.2019. godine) definisana je unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta Društva. Sve poslovne aktivnosti društva obavljaju se u okviru sljedećih organizacionih jedinica: službe, odjeljenja, koordinatori prodajne mreže i poslovne jedinice. Organizacioni dijelovi Društva su:

1. Sjedište Društva
2. Poslovne jedinice: Prijedor, Mrkonjić Grad, Gradiška, Teslić, Istočno Sarajevo, Trebinje, Bijeljina, Laktaši, Derвента, Modriča, Bileća, Nevesinje, Šipovo, Foča, Kneževo, Kotor Varoš, Čelinac, Sarajevo

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci broj 057-0-Reg-22-000896 od 17.05.2022. godine izvršena je promjena lica ovlašćena za zastupanje kojim se za direktora imenuje Mile Janjić.

Članovi Upravnog odbora Društva na dan 31.12.2024. godine su:

- Aleksandra Dimić, predsjednik
- Katarina Grahovac, član
- Dragan Trkulja, član

Članovi Odbora za reviziju Društva na dan 31.12.2024. godine su:

- Žarko Mioić, predsjednik
- Nikola Kesić, član i
- Dejan Škrbić, član.

Članovi Izvršnog odbora Društva na dan 31.12.2024. godine su:

- Mile Janjić, predsjednik
- Bojan Latinović, član i
- Dejan Vujičić, član.

Ovlašteni aktuar Društva na 31.12.2024. godine Dejan Radmanović, licenca broj 05-529-7/09.

Interni revizor Društva na 31.12.2024. godine je Bojana Vujnović.

Interni aktuar Društva na 31.12.2024. godine je Tanja Zekonja.

3. Mišljenja ovlašćenog revizora i ovlašćenog aktuara

Mišljenje ovlašćenog revizora (EF REVIZOR d.o.o.)

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja „*Krajina osiguranja*“ a.d. *Banja Luka* (u daljem tekstu: Društvo) koji obuhvataju bilans stanja (izvještaj o finansijskom položaju) na dan 31. decembra 2024. godine, bilans uspjeha (izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu), izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine (izvještaj o tokovima gotovine) za godinu koja se završava na taj dan, i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije Društva na dan 31.12.2024. godine i njene finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Osnove za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo, u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini kao i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo iznijeli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške. Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo, ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi. Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje.

Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalne pogrešne iskaze ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usljed kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije: Mi takođe: Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške, osmišljavanje i obavljanje revizorskih postupaka koji su odgovarajući za te rizike i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usljed greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koja su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Društva.

Vršimo procjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti.

Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezanu objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje.

Naši zaključci se baziraju na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.

Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizorske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije. Takođe, dostavljamo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zatjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlaštenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Milan Kondić.

Mišljenje ovlašćenog aktuara

Saglasno članu 10. Odluke o sadržaju mišljenja ovlašćenog aktuara („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/07) i na osnovu svega što je izloženo u izvještaju, ovlašćeni aktuar daje **pozitivno mišljenje** na poslovanje osiguravajućeg društva „Krajina osiguranja“ a.d. Banja Luka za 2024. godinu. Ovo mišljenje se zasniva na sledećim činjenicama:

- Društvo je obezbijedilo iznos ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi, na dan 31.12.2024. godine, po Pravilniku o ulaganju sredstava Društva za osiguranje. Takođe, Društvo je uskladilo ulaganja sredstava za pokriće Minimalnog garantnog fonda Društva prema ovom Pravilniku.

- Društvo ispunjava zahtjeve adekvatnosti kapitala, odnosno raspoloživi kapital i bazični kapital su veći od propisanih iznosa
- Dato je pozitivno mišljenje na Izvještaj o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja za 2024. Godinu
- Društvo je ostvarilo ukupan pozitivan mjerodavni tehnički rezultat
- Društvo je obezbjedilo adekvatne i ažurne podatke kako bi se mogla testirati ispravnost primjenjenih metoda obračuna rezervacija
- Aktuarske pozicije i druge veličine, na koje ovlaštenu aktuar daje mišljenje obezbjeđuju očuvanje vrijednosti, garanciju stabilnosti, solventnosti u poslovanju i likvidnost u izvršavanju obaveza Društva.
- U toku posmatrane godine likvidnost Društva nije bila ugrožena.

4. Pregled računovodstvenih politika i aktuarskih metoda

Finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, računovodstvenim politikama i drugim propisima koji uređuju ovu oblast. Računovodstvene politike su utemeljene na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja

Tehničke rezerve Društva su namjenske rezerve koje služe za izmirivanje budućih obaveza iz osnova ugovora o neživotnim osiguranjima. S tim ciljem Društvo je formiralo:

- rezerve za prenosne premije i
- rezerve za štete

Obračun rezervi za prenosne premije je izvršen po metodi *pro rata temporis* na osnovu pojedinačnih polisa za koje je trajanje osiguranja poslije 31. decembra 2022. godine.

Rezervisanje za nastale prijavljene štete se vrši za svaku pojedinačnu štetu. Obračun rezervi za nastale a neprijavljene štete vrši se po priznatim aktuarskim metodama. Za vrste osigurnja 01 i 10, klasifikovane u skladu sa Odlukom o vrstama osiguranja, korišćena je metoda ulančanih ljestvica, a za vrstu osiguranja 03 metoda očekivane kvote šteta. Indirektni troškovi obrade šteta u rezervi su 0,5% od zbira rezervi za prijavljene štete i rezervi za nastale a neprijavljene štete izuzimajući rezerve za štete koje se isplaćuju kao rente. Rente su rezervisane pojedinačno kapitalizovanim iznosom, osim jedne rente koja je rezervisana razlikom između sume osiguranja i do 31.12.2024. godine plaćenog iznosa. Rente se kapitalizuju prema 5%-tnim godišnjim jugoslovenskim izravnatim demografskih tablicama smrtnosti 1980-1982. godine.

5. Poslovno okruženje i položaj Društva na tržištu

Po svim dostupnim pokazateljima sektor osiguranja u Republici Srpskoj je prebrodio još jednu izazovnu godinu u kojoj su se društva za osiguranje suočila sa rastućom inflacijom. Ukupna premija na tržištu osiguranja Republike Srpske porasla je za 7%, dosegnuvši iznos od 182,7 miliona KM. Neživotna osiguranja činila su 83% ukupne premije, dok je životno osiguranje

imalo učešće od 17%. Dominantna vrsta osiguranja ostaje obavezno osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, s udjelom od 60% u ukupnoj premiji. Osiguravajuća društva suočavaju se s inflacijom koja utiče na rast troškova poslovanja i šteta. Tržište osiguranja je karakterisala nelojalna konkurencija uz stalne pokušaje regulisanja, a takođe je prisutan i nizak nivo svijesti stanovništva o značaju osiguranja u velikoj mjeri uzrokovan niskim životnim standardom. O niskom nivou svijesti privrede i građana, ali i samog standarda stanovništva Republike Srpske govori i činjenica da je već dugi niz godina učešće obaveznih osiguranja u ukupnoj premiji dominantno.

Iako tržište osiguranja u Republici Srpskoj i dalje zaostaje u odnosu na razvijenije zemlje, postoji potencijal za dalji rast. Procjenjuje se da bi ukupna premija mogla premašiti milijardu KM, s obzirom na rast u segmentima imovine i dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja.

Tržište osiguranja u Republici Srpskoj obuhvata:

- 14 društava za osiguranje iz Republike Srpske i
- 9 filijala društava za osiguranje iz Federacije Bosne i Hercegovine koje posluju u Republici Srpskoj.

Društvo u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske u 2024. godine učestvuje sa 13,2 miliona KM. Krajina osiguranje najviše polisa osiguranja prodaje na području Banjaluke(25,61%), Prijedora(10,64%) i Gradiške(6,38%), te u ostalim gradovima ispod 5%. U 2024. godini ukupno je osigurano 32.849 vozila, čime je Društvo na 5. mjestu po broju registrovanih vozila u 2024. godini.

6. Ogranizacioni dijelovi Društva

Društvo obavlja djelatnost u 19 registrovanih organizacionih jedinica na teritoriji Republike Srpske i to:

- sjedištu Društva u Banjaluci i
- poslovnim jedinicama: Gradiška, Prijedor, Laktaši, Bijeljina, Mrkonjić Grad, Teslić, Istočno Sarajevo, Trebinje, Derventa, Modriča, Bileća, Nevesinje, Šipovo, Foča, Kneževo, Kotor Varoš i Čelinac, Sarajevo.

7. Zaposleni

Broj zaposlenih u društvu na 31.12.2024. godine je bio 78.

Tabela 1: Struktura zaposlenih na 31.12.2024. godine

R. br.	Kvalifikacija	Broj zaposlenih			
		pribava osiguranja	obrada šteta	ostalo	Ukupno
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6=(3+4+5)</i>
1	NK	0	0	0	0
2	PK	1	0	0	1
3	NS	0	0	0	0
4	KV	8	0	0	8
5	SSS	29	1	6	36
6	VKV	0	0	0	0
7	VŠS	2	1	0	3
8	VSS	13	5	12	30
9	MR	0	0	0	0
10	DR	0	0	0	0
UKUPNO		53	7	18	78

8. Bruto premija

Društvo je u 2024. godini ostvarilo ukupnu bruto premiju u iznosu 13.210.378,63 KM u odnosu na 7.714.678,90 KM iz 2023. godine, što predstavlja rast od 71,24%.

Tabela 2: Obračunata bruto premija u 2024. i 2023. godini

Šifra osiguranja	VRSTA OSIGURANJA	Obračunata premija 2024.	Obračunata premija 2023.	Indeks 2024/2023
1	Osiguranje nezgode	167.050,12	97.206,60	171,85
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	13.020.035,68	7.617.472,30	170,92
14	Osiguranje kredita	23.292,83	0,00	0,00
	UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	13.210.378,63	7.714.678,90	171,24

9. Štete

U toku posmatrane 2024. godine likvidirane su štete u ukupnom iznosu 2.154.355,01 KM i za 16,62 % su manje u odnosu na prethodnu godinu.

Učešće likvidiranih odštetnih zahtjeva u bruto obračunatoj premiji za 2024. godinu je 16,31%, dok je ovo učešće u 2023. godini iznosilo 33,49%.

Tabela 3: Struktura šteta za 2024. godinu

Šifra osig.	VRSTA OSIGURANJA	Prijavljene štete u tekućem obračunskom periodu			Ukupno riješeni odštetni zahtjevi		Odbijeni zahtjevi	Ukupno riješeni i odbijeni
		Prvi put prijavljene	Reaktivirane	Ukupno				
01	Osiguranje nezgode	6	2	8	5	4.011,00	6	11
03	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	0	0	0	1	39.797,00	0	1
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	0	0	0	0	0	0	0
09	Osiguranje ostalih šteta na imovini	0	0	0	0	0,00	0	0
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	853	65	918	668	2.110.547,01	80	748
13	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	0	0	0	0	0,00	0	0
	UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	859	67	926	674	2.154.355,01	86	760

Bruto rezerve za štete su veće za 18,86% u odnosu na stanje prethodne godine.

Tabela 4 : Struktura rezervisanih šteta

Šifra osiguranja	VRSTA OSIGURANJA	Broj rezervisanih šteta 2024.	Bruto rezerve za štete 2024.	Broj rezervisanih šteta 2023.	Bruto rezerve za štete 2023.
01	Osiguranje nezgode	9	15.248,95	12	17.618,46
03	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim šinskih vozila	0	0,00	1	71.038,39
08	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	0	0,00	0	0
09	Osiguranje ostalih šteta na imovini	526	3.848.503,07	0	0
10	Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	20	881.530,63	384	4.040.889,64
13	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	23	163.364,63	0	0
	UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	578	4.908.647,28	397	4.129.546,49

Rezerve za nastale a neprijavljene štete (bez indirektnih troškova obrade) obračunate su u iznosu 1.556.923,29 KM i manje su za 7.784,61 KM ili 0,5% u odnosu na prethodnu godinu.

10. Analiza ostvarenog finansijskog rezultata

Društvo je u 2024. godini ostvarilo dobitak u iznosu 133.388 KM. Ukupan prihod ostvaren u 2024. godini veći je za 61,34% u odnosu na prethodnu godinu, a ukupni rashodi su veći za 62,69% u odnosu na 2023. godinu.

Tabela 5: Struktura prihoda i rashoda

Grupa računa, račun	POZICIJA	2024. godina	2023. godina
61	Prihodi od premija osiguranja	9.942.563	6.687.126
62	Prihodi po osnovu učešća saosiguranju i reosiguranju	0	0
63	Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	123.373	449.742
65	Drugi poslovni prihodi	526.223	285.325
	Ukupan poslovni prihod	10.592.159	7.422.193
66	Finansijski prihodi	203.886	93.463
67	Ostali prihodi	714.272	463.387
68	Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	1.400.319	16.364
691,692	Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	0	6.504
	UKUPAN PRIHOD	12.910.636	8.001.911

50 i 52	Funkcionalni rashodi	2.563.795	2.056.882
526	Rezervisanja za štete	902.474	680.303
	Ukupni funkcionalni rashodi	3.466.269	2.737.185
53, 54 i 55	Troškovi sprovođenja osiguranja	8.945.216	4.799.308
56	Finansijski rashodi	66.404	137.179
57	Ostali rashodi	182.176	130.317
58	Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	126.715	55.404
591,592	Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	0	0
	UKUPAN RASHOD	12.786.780	7.859.393
	Neto gubitak	123.856	142.518
	Dobici po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima, osim HOV raspoloživih za prodaju	9.532	9.532
	UKUPAN NETO GUBITAK	133.388	152.050

Tabela 6: Odnos obračunate bruto premije, TSO i režijskog dodatka

Opis	2024. godina	2023. godina
Bruto obračunata premija	13.210.378,63	7.714.678,90
Režijski dodatak	4.612.265,79	2.700.137,61
Troškovi sprovođenja osiguranja	8.945.216,00	4.799.308
Udio TSO u bruto obračunatoj premiji	67,71%	62,21%
Udio TSO u režijskom dodatku	194,00%	177,74%
Pokrivenost TSO režijskim dodatkom	51,56%	56,26%

U strukturi ukupnih prihoda sljedeće grupe prihoda imaju najveće učešće:

- prihod od premije 77,01%,
- prihod od ukidanja i smanjenja rezervisanja 0,955%,
- drugi poslovni prihodi 4,08%
- finansijski prihodi 1,58%
- ostali prihodi 5,53% i
- prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine 10,85%

Ukupni funkcionalni rashodi imaju udio u ukupnim rashodima od 27,11%, a 7,06% odnosi na učešće rashoda za rezervisanje šteta u ukupnim rashodima.

Učešće troškova sprovođenja osiguranja u ukupnim rashodima Društva ima udio od 69,96%.

11. Analiza finansijskog položaja

Ukupan iznos imovine 31.12.2024. godine je iznosio 23.751.212 KM i veći je u odnosu na 31.12.2024. godine za 23,48%. U strukturi imovine značajnu poziciju imaju nekretnine,

investicione nekretnine i oprema koje imaju udio od 48,49%, dok se na dugoročne finansijske plasmane odnosi 29.99%.

Tabela 7: Struktura dugoročne materijalne imovine

Opis	2024. godina	2023. godina	%promjene
Zemljište	384.900	384.900	0%
Građevinski objekti	2.602.050	2.565.413	102,43%
Postrojenja i oprema	376.354	230.275	163,44%
Investicione nekretnine	7.982.569	6.728.827	118,63%
Ostala osnovna sredstva	1.036	1.036	0%
Avansi i nekretnine, biološka sredstva, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi	170.862	170.862	0%
UKUPNO	11.517.771	10.081.313	114.25%

R.br.	Naziv banke	Datum zaključenja ugovora o oročenom depozitu	Period oročenja(u mjesecima)	Datum dospijeća	Broj ugovora o oročenom depozitu	Iznos oročenih sredstava(u KM)	Kamatna stopa
1	UKUPNO					2.700.000,00	
1	Ziraat bank d.d.	04.03.2024	13	04.04.2025	1862815570253644	300.000,00	2,50%
2	Ziraat bank d.d.	21.02.2024	13	21.03.2025	1862815570252189	100.000,00	2,50%
3	MF Banka a.d.	22.02.2024	24	22.06.2026	2-101-24-01812	400.000,00	2,80%
4	Atos banka a.d.	21.02.2024	24	21.02.2026	5671515570382048	200.000,00	2,90%
5	Nova banka a.d.	24.06.2024	24	24.06.2026	1003494795	300.000,00	2,80%
6	MF Banka a.d.	25.07.2024	24	25.07.2026	2-101-24-07803	350.000,00	3,30%
7	Atos banka a.d.	22.08.2024	24	22.08.2026	5671515570394561	200.000,00	2,90%
8	Atos banka a.d.	18.09.2024	24	18.09.2026	5671515570397859	350.000,00	3,20%
9	Atos banka a.d.	30.12.2024	24	30.12.2026	5671515570402224	500.000,00	3,00%

Tabela 8: Struktura finansijskih plasmana

Društvo takođe posjeduje sredstva u fondovima Biroa ZK BiH i to:

- Rezervni fond 400.000,00 KM i
- Fond za naknadu šteta 165.468,03 KM.

Tekuća imovina čini 21,39% ukupne imovine Društva od čega se 68,79 % odnosi na kratkoročna potraživanja, kratkoročne plasmane i gotovinu i 13,68% na aktivna vremenska razgraničenja. U strukturi aktivnih vremenskih razgraničenja razgraničeni troškovi pribave osiguranja učestvuju sa 97,34% odnosno, 676.766,33 KM. Društvo vrši procjenjivanje

bilanskih pozicija tekuće imovine u skladu sa Pravilnikom o načinu procjenjivanja bilanskih i vanbilansnih pozicija društava za osiguranje.

Procjenjivanje bilansnih i vanbilansnih pozicija aktive sa stanovišta rizika dijeli se u pet kategorija:

- nedospjelo,
- dospjelo potraživanje do 90 dana (5%),
- dospjelo potraživanje od 91 do 150 dana (25%),
- dospjelo potraživanje od 181 do 270 dana (50%) i
- dospjelo potraživanje preko 270 dan 100%.

Društvo je na 31.12.2024. godine imalo više raspoloživog kapitala u iznosu 1.079.051,37 KM i više bazičnog kapitala u iznosu 2.079.051,37 KM.

Tabela 9: Izvještaj o kapitalu

Р. бр.	ОПИС	Износ
1	2	3
I	БАЗИЧНИ КАПИТАЛ (1)+(2)-(3)+(4)+(5)+(6)+(7)-(8)-(9)-(10)	6.079.051,37
(1)	Уплаћени акционарски капитал, осим кумулативних повлашћених акција	11.830.000,00
(2)	Емисиона премија	0,00
(3)	Емисиони губитак	6.261.000,00
(4)	Статутарне резерве	0,00
(5)	Законске резерве	536.449,62
(6)	Пренесена нето добит из ранијих година након одбитка дивиденде	0,00
(7)	Нето добит текуће године	0,00
(8)	Откупљене властите акције, осим кумулативних повлашћених акција	0,00
(9)	Нематеријална улагања	26.398,25
(10)	Пренесени губитак из ранијих и текуће године	0,00
II	ДОДАТНИ КАПИТАЛ (11)+(12)-(13)-(14)	0,00
(11)	Уплаћени акционарски капитал по основу кумулативних повлашћених акција	0,00
(12)	Емисиона премија / емисиони губитак по основу кумулативних повлашћених акција	0,00
(13)	Подређени дужнички инструменти	0,00
(13.1)	Подређени дужнички инструменти са роком доспијећа	0,00
(13.2)	Подређени дужнички инструменти без рока доспијећа	0,00
(14)	Откупљене властите кумулативне повлашћене акције	0,00
III	ОДБИТНЕ СТАВКЕ (15)+(16)+(17)	1.000.000,00
(15)	Квалификовани удио у другим финансијским институцијама	0,00
(16)	Подређени дужнички инструменти и друга улагања у друге финансијске институције	0,00
(17)	Неликвидна средства	1.000.000,00

IV	РАСПОЛОЖИВИ КАПИТАЛ (I)+(II)-(III)	5.079.051,37
	ЗАХТЈЕВИ АДЕКВАТНОСТИ КАПИТАЛА	
(18)	Маргина солвентности	2.377.868,15
(19)	Гарантни фонд према маргини солвентности / 1/3 од (18)	792.622,72
(20)	Гарантни фонд према члану 53. Закона	4.000.000,00
(21)	ГАРАНТНИ ФОНД / (19) или (20), у зависности шта је веће /	4.000.000,00
V	ВИШЕ / МАЊЕ РАСПОЛОЖИВОГ КАПИТАЛА / износ под IV се пореди са (18) или (20), у зависности шта је веће /	1.079.051,37
VI	ВИШЕ / МАЊЕ БАЗИЧНОГ КАПИТАЛА / износ под I се пореди са (21) /	2.079.051,37
VII	ДОДАТНИ КАПИТАЛ ПРЕМА БАЗИЧНОМ КАПИТАЛУ (у %) /рацио (II)/(I)/	0,00%
VIII	ПОДРЕЂЕНИ ДУЖНИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ СА РОКОМ ДОСПИЈЕЊА ПРЕМА БАЗИЧНОМ КАПИТАЛУ ИЛИ МИНИМАЛНОМ ГАРАНТНОМ ФОНДУ (у %) / рацио (13.1) / (I) или (20), у зависности шта је мање /	0,00%

Margina solvencnosti na dan 31.12.2024. godine iznosi 2.377.868,15 KM i manja je od minimalnog garantnog fonda što je u skladu sa Pravilnikom o elementima i kontroli margine solvencnosti društva za osiguranje u Republici Srpskoj.

Tabela 10 : Izvještaj o margini solvencnosti

Ред. бр.	О П И С	Неживотна осигурања осим здрав. осиг. из чл. 6. Правилника
1	2	3
I	МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ ПО ПРЕМИЈИ	
(1)	Премијска основа	13.210.378,63
(1.1)	Износ премијске основе до 100 милиона KM _____ x 0,18	2.377.868,15
(1.2)	Износ премијске основе преко 100 милиона KM _____ x 0,16	0,00
(2)	Збир (1.1)+(1.2)	2.377.868,15
(3)	Коефицијент који се добије као количник мјеродавних штета, нето од реосигурања и мјеродавних штета за последњих 36 мјесеци /не може бити мањи од 0,50/	1,00
(4)	Маргина солвентности по премији /(2)x(3)/	2.377.868,15
(5)	Маргина солвентности по премији за здравствена осигурања /1/3 од (4)/	
II	МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ ПО ШТЕТАМА	
(6)	Просјечан износ мјеродавних штета за последњих 36 мјесеци, односно последња 84 мјесеца у случају друштва која искључиво или у већем дијелу уговора покривају ризик кредита, непогоде, града или мрза.	2.326.663,53
(6.1)	Просјечан износ мјеродавних штета до 70 милиона KM _____ x 0,26	604.932,52
(6.2)	Просјечан износ мјеродавних штета преко 70 милиона KM _____ x 0,23	0,00
(7)	Збир (6.1)+(6.2)	604.932,52
(8)	Коефицијент који се добије као количник мјеродавних штета, нето од реосигурања и мјеродавних штета за последњих 36 мјесеци /не може бити мањи од 0,50/	1,00
(9)	Маргина солвентности по штетама /(7)x(8)/	604.932,52
(10)	Маргина солвентности по штетама за здравствена осигурања /1/3 од (9)/	

III	МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ ЗА ПОСЛОВЕ У ВРСТАМА НЕЖИВОТНИХ ОСИГУРАЊА	
(11)	Маргина солвентности /(4) или (9) у зависности шта је веће/	2.377.868,15
(12)	Маргина солвентности за здравствена осигурања /(5) или (10) у зависности шта је веће/	
IV	Маргина солвентности по премији или штетама /(11)+(12)/	2.377.868,15
(13)	Маргина солвентности на последњи дан претходног извјештајног периода	1.994.905,64
(14)	Коефицијент који се добије као количник резерви за штете у самопридржају на последњи дан текућег извјештајног периода и резерви за штете у самопридржају на последњи дан претходног извјештајног периода /не смије бити већи од 1/	1,00
V	МАРГИНА СОЛВЕНТНОСТИ /(IV) или (13)x(14)/	2.377.868,15

Tabela 11 : Pregled kreditnih zaduženja po ročnosti

Redni broj	Kreditor	Dospijeva do godinu dana	Ukupna obaveza
1	Prijedorputevi a.d.	822.247,76	822.247,76
2	Kozaraputevi a.d.	1.479.247,76	1.479.247,76
3	Grupa Fortis doo	10.000,00	10.000,00
UKUPNO		2.291.495,52	2.291.495,52

12. Pokazatelji poslovanja

U nastavku su dati pokazatelji poslovanja Društva u 2024. godini:

- likvidnosti

U skladu sa Pravilnikom, Društvo je pratilo likvidnost izračunavajući koeficijent likvidnosti na obrascu „Likv-1“.

Tabela 12: Vrijednost minimalnog, maksimalnog i prosječnog koeficijenta likvidnosti po mjesecima u 2024. godini

Mjeseci	Minimalni koeficijent dnevne likvidnosti	Maksimalni koeficijent dnevne likvidnosti	Prosječan koeficijent likvidnosti
Januar	4,29	5,31	4,55
Februar	3,76	12,68	7,34
Mart	3,07	9,13	5,65
April	3,29	9,70	4,79

Maj	3,40	4,64	3,95
Juni	2,50	5,70	4,02
Juli	4,54	26,49	13,47
Avgust	4,51	10,26	6,99
Septembar	7,26	16,65	12,29
Oktobar	4,83	12,94	7,76
Novembar	4,93	11,61	6,61
Decembar	4,37	10,48	7,82
Koeficijent dnevne likvidnosti na dan 31.12.2024.		10,48	

Koeficijent dnevne likvidnosti u toku godine je konstatno bio iznad 1 iz čega se primjete trendovi poboljšanja i stabilizacije društva. Koeficijent likvidnosti na dan 31.12.2024. godine iznosio je 10,48.

- racio troškova

$$\frac{\text{troškovi sprovođenja osiguranja}}{\text{mjerodavna premija}} = \frac{8.945.216}{9.942.564} = 0,8996$$

- racio šteta

$$\frac{\text{mjerodavne štete}}{\text{mjerodavna premija}} = \frac{2.933.456}{9.942.563} = 0,2950$$

- kombinovani racio

$$\text{racio troškova} + \text{racio šteta} = 0,8996 + 0,2950 = 1,1946$$

Vrijednost kombinovanog racija ukazuje na negativan rezultat iz osnovne djelatnosti koji je Društvo ostvarilo.

- produktivnost

$$\frac{\text{fakturisana premija}}{\text{broj zaposlenih}} = \frac{13.210.379}{68} = 194.270,28$$

- ekonomičnost

$$\frac{\text{troškovi sprovođenja osiguranja}}{\text{fakturisana premija}} = \frac{8.945.216}{13.210.379} = 0,6771$$

13. Tehničke rezerve

Društvo je na 31.12.2024. godine iskazalo ukupne tehničke rezerve u iznosu 12.184.958,78KM.

Tabela 13: Struktura tehničkih rezervi na 31.12.2024. godine

Red. br.	Pozicija	Iznos KM
1.	Rezerve za prenosne premije	7.276.311,50
2.	Rezerve za štete	4.908.647,28
3.	Ukupno tehničke rezerve (1+2)	12.184.958,78

Društvo je uložilo sredstva za pokriće tehničkih rezervi u hartije od vrijednosti čiji je emitent ili garant BiH, Republika Srpska, Centralna banka BiH i fondovi iz člana 8. Zakona o Investiciono-razvojnoj banci RS i to:

<i>Naziv emitenta</i>	<i>Oznaka HoV</i>	<i>Nabavna vrijednost</i>	<i>Vrijednost na dan</i>
Republika Srpska	RSRS-O-P	499.984,24	538.292,05
Republika Srpska	RSBD-O26	96.897,78	98.553,14
Republika Srpska	RSBD-027	875.978,75	877.039,19
Republika Srpska	RSBD-O39	300.000,00	278.100,00
UKUPNO:			1.791.984,38

Ukupno pokriće tehničkih rezervi hartijama od vrijednosti čiji je emitent Republika Srpska iznosi 1.761.954,84 KM odnosno 14,46%. Dio sredstava u iznosu od 30.029,54 KM ostaje neiskorišten po osnovu ovog pokrića.

Takođe, Društvo je sredstva za pokriće tehničkih rezervi uložilo u akcije kojima se trguju na službenom berzanskom tržištu u RS (Telekom Srpske a.d.) u vrijednosti od 629.740 KM te ukupno pokriće tehničkih rezervi ovim akcijama iznosi 5,17%.

Za pokriće tehničkih rezervi investicione nekretnine su priznate u iznosu 4.873.983,51 KM i to: tehnički pregled Gradiška 657.452,70 KM, tehnički pregled Banja Luka 739.346,40 KM, tehnički pregled Kozarska Dubica 661.587,50 KM, dio vrijednosti nekretnine zgrada SO Gradiška u vrijednosti od 2.811.960,00 KM i TP Prijedor 696.742,00 KM, odnosno ukupno 693.105,09 ostaje neiskorištenih sredstava po osnovu pokrića od nekretnina.

Društvo je koristilo iznos od 1.200.000 KM oročenih depozita kod banaka u svrhu pokrića tehničkih rezervi.

Društvo je u 2024. godini obezbijedilo pokriće tehničkih rezervi i po osnovu zajma osiguranih založnim pravom na nekretninu i to u iznosu od 1.335.316,52.

Takođe, kao još jedno sredstvo obezbjeđenja pokrića tehničkih rezervi uzimaju se i akcije kojima se ne trguje na organizovanom tržištu hov u RS I BiH, ako je njihov emitent pravno lice sa sjedištem u RS, odnosno BiH, odnosno 600.000 KM namjenjenih za osnivanje MKD Krajina.

Tabela 14: Struktura oročenih depozita za pokriće tehničkih rezervi na 31.12.2024. godine

Naziv banke	Datum zaključenja ugovora o oročenom depozitu	Period oročenja u mjesecima	Broj Ugovora o oročenom depozitu	Iznos oročenih sredstava (u KM)	Kamatna stopa
MF BANKA a.d.	25.07.2024	24	2-101-24-07803	350.000,00	3,30%
ATOS BANKA a.d.	18.09.2024	24	5671515570397859	350.000,00	3,20%
ATOS BANKA a.d.	30.12.2024	24	5671515570402224	500.000,00	3,00%
UKUPNO:				1.200.000,00	

Ukupno pokriće tehničkih rezervi sredstvima na računima Društva iznosi 1.218.495,88 KM.

Društvo je za pokriće tehničkih rezervi koristilo sredstva fonda za naknadu šteta Biroa zelene karte BiH u iznosu od 565.468,03 KM odnosno maksimalno do visine iznosa obračunatih rezervi za štete po zelenoj karti.

Društvo je za pokriće tehničkih rezervi obezbjedilo ukupno 12.184.958,78 KM, što znači da ima dovoljan iznos plasiranih sredstava za pokriće tehničkih rezervi koje iznose 12.184.958,78 KM.

Društvo je ostvarilo sledeće prinose na ulaganja:

- obveznice 2,25%
- nekretnine 2,08% i
- oročene depozite 0,65%.

14. Odnosi sa povezanim pravnim licima

Krajina osiguranje a.d. Banja Luka je u toku 2022. godine postala član Fortis grupe te je pored svog zavisnog privrednog društva Krajina kros d.o.o.povezana, po osnovu vlasništva i članstva u grupi, sa ostalim članicama grupe.

Transakcije koje privredna društva članice Fortis grupe imaju sa Krajina osiguranjem a.d. su većim dijelom transakcije finansijske podrške (pozajmice) i transakcije u vezi sa poslovanjem Krajina osiguranja a.d.

Tabela 15: Pregled transakcija sa povezanim pravnim licima

Р.бр.	Повезано лице (назив/име)	Основ повезаности	Трансакције кроз биланс стања				Трансакције кроз биланс успјеха	
			Почетно стање	Промет дугује	Промет потражује	Салдо	Укупни приход	Укупни расход
1	2	3	4	5	6	7=(4+5-6)	8	9
1		УКУПНО	539.677,66	6.020.617,40	6.134.828,18	425.466,88	365.328,54	36.499,39
1	ПРИЈЕДОРПУТЕВИ А.Д.	Члан групе				0,00		
2		02310911 опрема-стопа 12,5% намјештај од дрвета	0,00	1.781,90	0,00	1.781,90	0,00	0,00
3		0330001 фин. пласмани повезаном прав. лицу	0,00	850.000,00	182.341,74	667.658,26	0,00	0,00
4		2011 потр. по основу премије АО	-655,86	99.862,93	97.990,60	1.216,47	0,00	0,00
5		20700 остали купци	670.450,00	0,00	0,00	670.450,00	0,00	0,00
6		2200 потр. за камте по пласманима и дивиденду	0,00	18.691,15	15.410,50	3.280,65	0,00	0,00
7		2300 краткорочни пласмани у повезана прав. лица	10.000,00	1.250.000,00	1.250.000,00	10.000,00	0,00	0,00
8		4200 краткорочне фин. обавезе према пов. прав. лицу	-90.000,00	917.752,24	1.650.000,00	-822.247,76	0,00	0,00
9		4640 добављачи у земљи	-5.667,97	0,00	1.781,90	-7.449,87	0,00	0,00
10		6101 приход од премије АО незгоде	0,00	0,00	0,00	0,00	1.223,40	0,00
11		6110 приход од премије АО	0,00	0,00	0,00	0,00	98.639,53	0,00
12		6620 приходи од камата	0,00	0,00	0,00	0,00	18.691,15	0,00
13	КОЗАРАПУТЕВИ Д.О.О.	Члан групе				0,00		

14		0330001 фин. пласмани повезаном прав. лицу	0,00	850.000,00	182.341,74	667.658,26	0,00	0,00
15		2011 потр. по основу премије АО	0,00	63.704,78	63.655,76	49,02	0,00	0,00
16		2200 потр. за камте по пласманима и дивиденду	0,00	18.691,15	15.410,50	3.280,65	0,00	0,00
17		4200 краткорочне фин. обавезе према пов. прав. лицу	0,00	197.752,24	1.677.000,00	1.479.247,76	0,00	0,00
18		6101 приход од премије АО незгоде	0,00	0,00	0,00	0,00	937,50	0,00
19		6110 приход од премије АО	0,00	0,00	0,00	0,00	62.767,28	0,00
20		6620 приходи од камата	0,00	0,00	0,00	0,00	18.691,15	0,00
21	ЈАПРА А.Д.	Члан групе				0,00		
22		2011 потр. по основу премије АО	507,69	7.282,14	7.557,50	232,33	0,00	0,00
23		20110 потр. по основу ЗК	0,00	4,00	0,00	4,00	0,00	0,00
24		6101 приход од премије АО незгоде	0,00	0,00	0,00	0,00	46,80	0,00
25		6110 приход од премије АО	0,00	0,00	0,00	0,00	7.235,34	0,00
26		65910 приход од ЗК	0,00	0,00	0,00	0,00	4,00	0,00
27	БИЈЕЉИНАПУТ Д.О.О.	Члан групе				0,00		
28		2011 потр. по основу премије АО	-3.869,14	78.514,59	76.776,16	-2.130,71	0,00	0,00
29		20110 потр. по основу ЗК	0,00	8,00	8,00	0,00	0,00	0,00
30		2300 краткорочни пласмани у повезана прав. лица	0,00	30.000,00	20.000,00	10.000,00	0,00	0,00

31		4200 краткорочне фин. обавезе према пов. прав. лицу	-10.000,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32		4640 добављачи у земљи	0,00	4.254,43	7.275,35	-3.020,92	0,00	0,00
33		5424 тошкови закупнина правних лица	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.275,35
34		6101 приход од премије АО незгоде	0,00	0,00	0,00	0,00	589,80	0,00
35		6110 приход од премије АО	0,00	0,00	0,00	0,00	77.924,79	0,00
36		65910 приход од ЗК	0,00	0,00	0,00	0,00	8,00	0,00
37	БДУО ФОРТИС Д.О.О.	Члан групе				0,00		
38		20700 остали купци	1.255,70	3.013,58	3.767,10	502,18	0,00	0,00
39		4640 добављачи у земљи	0,00	10.234,86	28.460,46	-18.225,60	0,00	0,00
40		4711 обрач. порез на додатну вриједност	0,00	437,87	437,87	0,00	0,00	0,00
41		5413 трош. провизије-предузетници и заступници	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28.391,26
42		54221 трош. осталих услуга	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	69,20
43		6530 приходи од закупнина објеката	0,00	0,00	0,00	0,00	2.575,71	0,00
44	ГРУПА ФОРТИС	Члан групе				0,00		
45		2011 потр. по основу премије АО	0,00	2.233,77	1.475,93	757,84	0,00	0,00
46		20110 потр. по основу ЗК	-4,00	8,00	4,00	0,00	0,00	0,00

47		20700 остали купци	502,28	0,00	0,00	502,28	0,00	0,00
48		2300 краткорочни пласмани у повезана прав. лица	30.000,00	0,00	0,00	30.000,00	0,00	0,00
49		4200 краткорочне фин. обавезе према пов. прав. лицу	-100.000,00	910.000,00	800.000,00	10.000,00	0,00	0,00
50		6101 приход од премије АО незгоде	0,00	0,00	0,00	0,00	33,00	0,00
51		6110 приход од премије АО	0,00	0,00	0,00	0,00	2.200,77	0,00
52		65910 приход од ЗК	0,00	0,00	0,00	0,00	8,00	0,00
53	ИЛИЦАПУТЕВИ Д.О.О.	Члан групе				0,00		
54		4640 добављачи у земљи	-842,40	0,00	105,30	-947,70	0,00	0,00
55		5424 тошкови закупнина правних лица	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	105,30
56	ЛИВНИЦА А.Д. ЉУБИЈА	Члан групе				0,00		
57		2011 потр. по основу премије АО	0,00	359,49	359,49	0,00	0,00	0,00
58		6101 приход од премије АО незгоде	0,00	0,00	0,00	0,00	18,00	0,00
59		6110 приход од премије АО	0,00	0,00	0,00	0,00	341,49	0,00
60	КРАЈИНА ТЕХ Д.О.О.	Члан групе				0,00		
61		20700 остали купци	0,00	56.160,00	37.440,00	18.720,00	0,00	0,00
62		2300 краткорочни пласмани у повезана прав. лица	40.000,00	5.000,00	5.000,00	40.000,00	0,00	0,00

63		4640 добављачи у земљи	-1.943,81	603,45	658,28	-1.998,64	0,00	0,00
64		4640001 добављачи повезана правна лица	-54,83	0,00	0,00	-54,83	0,00	0,00
65		4711 обрач. порез на додатну вриједност	0,00	8.160,00	8.160,00	0,00	0,00	0,00
66		54831 трошкови техничког прегледа моторних возила	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	658,28
67		6530 приходи од закупнина објеката	0,00	0,00	0,00	0,00	48.000,00	0,00
68	КРАЈИНА МКД А.Д.	Члан групе				0,00		
69		0300001 учешће у капиталу зависних правних лица	0,00	600.000,00	0,00	600.000,00	0,00	0,00
70		20112 потр. по основу премије осигурања кредита	0,00	23.292,83	0,00	23.292,83	0,00	0,00
71		20700 остали купци	0,00	2.457,00	1.053,00	1.404,00	0,00	0,00
72		4711 обрач. порез на додатну вриједност	0,00	357,00	357,00	0,00	0,00	0,00
73		61251 приход од премије осигурања кредита	0,00	0,00	0,00	0,00	23.292,83	0,00
74		6530 приход од закупнина објеката	0,00	0,00	0,00	0,00	2.100,00	0,00

15. Finansijake transakcije sa vlasnicima i upravom

Društvo ima finansijske transakcije sa vlasnikom kvalifikovanog udjela u Društvu, Prijedorputevima koje su objelodanjene u prethodnoj tački kroz transakcije sa povezanim licima.

Kada su u pitanju direktor, članovi Upravnog odbora, izvršnog odbora, odbora za reviziju i internog revizora, svi navedeni su angažovani po osnovu određene vrste ugovora i za to primaju naknade.

16. Donacije

Društvo u 2024. godini dalo sredstva po osnovu donacija u ukupnom iznosu 25.300,00 KM, a koje se odnose na pomoć udruženjima i fizičkim licima.

17. Značajni poslovni događaji nakon datuma bilansa

Nakon datuma bilansa Društvo nije imalo značajnih poslovnih događaja.

18. Procjena očekivanog budućeg razvoja Društva

U 2025. godini Društvo planira nastaviti s realizacijom svojih strateških ciljeva usmjerenih na dalju digitalnu transformaciju, unapređenje korisničkog iskustva te povećanje efikasnosti poslovnih procesa. Očekuje se stabilan rast premijskog prihoda, uz istovremeno zadržavanje uravnoteženog omjera šteta i troškova, u skladu s internim ciljevima profitabilnosti.

Društvo planira značajno proširenje svog poslovanja kroz uvođenje novih vrsta osiguranja, čime će se napraviti strateški iskorak iz dosadašnjeg fokusa isključivo na osiguranje od autoodgovornosti. Ova diversifikacija portfelja predstavlja ključni pravac razvoja u narednom periodu, s ciljem povećanja tržišnog udjela, stabilizacije prihoda i pružanja sveobuhvatnije zaštite klijentima.

Ovaj strateški korak biće praćen jačanjem prodajne mreže kao i edukacijom zaposlenih.

19. Aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem

Društvo u 2024. godini nije imalo aktivnosti vezano za istraživanje i razvoj.

20. Otkup vlastitih akcija

Društvo u 2024. godini nije otkupljivalo sopstvene akcije

21. Ciljevi i politike Društva za osiguranje u vezi sa upravljanjem rizicima

Kao i svako Društvo koje učestvuje na tržištu tako je i Društvo Krajina osiguranja izloženo svakodnevnim rizicima. Neki od tih rizika su osigurani rizik (odstupanja u visini šteta u odnosu na predviđanja), tržišni rizik (inflacija, promjene kamatnih stopa), rezervacioni rizik (rizik da tehničke rezerve nisu adekvatno procijenjene i nisu dovoljne za pokriće budućih obaveza), operativni rizik (rizik nastao zbog grešaka u procesima, ljudskim resursima, IT sistemima ili vanjskim događajima), takođe rizik likvidnosti, regulatorni i pravni rizik..kao i broji drugi rizici.

Društvo kontinuirano prati učestalost i visinu šteta kako bi na vrijeme prilagodilo tehničke rezerve. Aktuarske procjene i modeli koriste se za precizno izračunavanje tehničkih rezervi, čime se osigurava da su rezervacije u skladu s predviđanjima šteta

Stalna revizija rezervacija ključna je za održavanje tačnih i adekvatnih tehničkih rezervi. Korišćenje aktuarskih modela za obračun tehničkih rezervi, kao i redovno usklađivanje s regulatornim zahtjevima kao što je Solventnost II, omogućava Društvu da na vrijeme detektuje moguće nesrazmjerne obaveze i adekvatno se pripremi za isplatu šteta.

Aktivno praćenje promjena zakona i regulacija, uz angažovanje pravnih savjetnika, omogućava Društvu da ostane usklađeno sa svim važećim zakonodavstvom. Kroz redovne revizije i prilagođavanje poslovnih procedura, Društvo minimizira rizik od nesuglasica sa regulatornim tijelima.

Društvo se proaktivno bavi komunikacijom s klijentima, odgovarajući na njihove zahtjeve i pritužbe brzo i efikasno. Postavljeni su jasni procesi za isplatu šteta i obradu žalbi, kako bi se osiguralo da klijenti budu zadovoljni i zaštićeni. Redovno istraživanje zadovoljstva klijenata omogućava prilagođavanje usluga njihovim potrebama, čime se smanjuje mogućnost negativnog publiciteta.

Jedan od pokazatelja rizika osiguranja je i tehnički rezultat koji je pozitivan na nivou društva za 2024. godinu i iznosi 6.441.621,47 KM.

Tabela 16: Tehnički rezultat

Vrste osig.	Vrsta osiguranja	Tehnički rezultat			
		Tehnička premija	Likvidirane štete	Tehnički rezultat	
1	2	3	4	5=3-4	6=4/3
1	Osiguranje nezgode	115.264,58	27.241,81	88.022,77	0,3094
10	Osiguranje od odgov. za upotrebu motornih vozila	8.464.872,78	2.123.312,91	6.341.559,87	0,3348
14	Osiguranje kredita	15.839,12	3.800,29	12.038,83	0,3156
	Ukupno:	8.595.976,48	2.154.355,01	6.441.621,47	0,3344

22. Izloženost rizicima

Izloženost cjenovnom riziku ogleda se u mogućnosti promjene parametara koji utiču na procjenu vrijednosti nekretnine i investicionih nekretnina po fer vrijednosti, a koje imaju veliki udio u imovini Društva. Takođe izražen je rizik od pada cijena pri eventualnom unovčavanju ove imovine.

Kreditni rizik predstavlja vjerovatnoću neizvršenja ugovornih obaveza od strane dužnika. Društvo sredstva za pokriće tehničkih rezervi i 50% minimalnog garantnog fonda ulaže u oročene depozite kod banaka prateći pokazatelje poslovanja banaka u koje se vrše plasmani u skladu sa propisima regulatora i u obveznice.

Imajući u vidu činjenicu da je KM vezana za EUR, ne postoji izražen rizik izloženosti promjeni kursa.

S obzirom na značajan dio sredstava uložen u oročene depozite kod banaka i obveznice, društvo je izloženo kamatnom riziku.

23. Politika saosiguranja i reosiguranja

Novi Pravilnik o uslovima i načinu saosiguranja i reosiguranja donio je krajem 2021. godine Upravni odbor Društva, uz prethodno pribavljeno mišljenje ovlašćenog aktuara. Društvo politikom saosiguranja i reosiguranja, a na osnovu utvrđenog maksimalnog samopridržaja treba da obezbjedi sigurnost i stabilnost poslovanja, te na taj način kontroliše izloženost potencijalnim gubicima.

Pravilnikom je predviđena obaveza Društva da prije preuzimanja rizika, odnosno potpisivanja ugovora o osiguranju prikupi neophodne elemente za ocjenu rizika. U slučaju da se radi o riziku sa maksimalno mogućom štetom iznad maksimalnog samopridržaja, obaveza Društva je da utvrdi višak rizika koji se prenosi u reosiguranje ili saosiguranje.

Društvo je u 2024. godini zaključilo sledeće ugovore o reosiguranju:

- Ugovor o reosiguranju zelene karte, posredstvom Biroa ZK u BiH, zaključen sa reosiguravačem Bosna RE d.d. Sarajevo i
- Ugovor o reosiguranju viška štete za domaću autoodgovornost za 2024.godinu zaključen sa Bosna RE d.d. Sarajevo.

U izvještajnom periodu iskazan je rashod po osnovu premije reosiguranja u iznosu od 250.856,30 KM. Po osnovu Ugovora o reosiguranju zelene karte Društvo je imalo rashod premije reosiguranja u iznosu od 149.705,13 KM i po osnovu Ugovora o reosiguranju viška štete za domaću autoodgovornost rashod premije reosiguranja iznosio je 101.151,17 KM.

Ovlašćeni aktuar je dao konačno pozitivno mišljenje na Izvještaj o sprovođenju politike saosiguranja i reosiguranja uz sledeće obrazloženje: Društvo je u 2024. godini zaključilo Ugovor o reosiguranju zelene karte i Ugovor o reosiguranju viška štete za domaću autoodgovornost u cilju zaštite sopstvenog portfelja, te ovlašćeni aktuar konstatuje da je Društvo sprovodilo politiku reosiguranja u 2024. godini.

24. Korporativno upravljanje

Uprava Društva je odlukom Nadzornog odbora od aprila 2012. godine prihvatila da primjenjuje Standarde korporativnog upravljanja i potpisnik je Izjave o usklađenosti organizacije i djelovanja sa kodeksom ponašanja (standardima korporativnog upravljanja). Ovim se utvrđuju mehanizmi funkcionisanja i zaštite interesa u akcionarskom društvu, transparentnost poslovanja, jasne procedure organa koji donose ključne odluke, izbjegavanje sukoba interesa, efikasnost u kontroli i određivanju sistema odgovornosti.

25. Spisak uslova i tarifa

U ovom dijelu dat je pregled uslova i tarifa po kojima je Društvo je u 2024. godini obavljalo djelatnost osiguranja.

Tabela 17: Spisak tarifa i uslova po kojima je obavljena djelatnost u 2024. godini

Šifra	Naziv akta	Datum usvajanja	Broj protokola
10.01.	Uslovi za osig. od odg.vlasnika m/v za štete prič. trećim licima	22.02.2007.	02-620/07
10.01.	Uslovi za osig. od odg.vlasnika m/v za štete prič. trećim licima	27.2.2014.	02-601/14
10.02.	Uslovi za osig. od odg.vlasnika m/v za štete prič. trećim licima u FBiH	16.07.2024.	02-1821/24
10.01.	Uslovi za osig. od odgovornosti za m/v u RS	22.02.2007.	02-620/07
10.03.	Uslovi za osig odg. vozara u u kopnenom prevozu	22.02.2007.	02-620/07
10.01.	Tarifa premija za osig. od odg.vlasnika m/v za štete prič. trećim licima	22.02.2007.	02-620/07
10.01.	Tarifa premija za osig. od odg.vlasnika m/v za štete prič. trećim licima	27.02.2014	02-602/14
10.02	Tarifa premije i cjenovnik za osig. Od odg. Vlasnika m/v za štete prič. Trećim licima u FBiH	16.07.2024	02-1823/24
10.01.	Tarifa i Cjenovnik za osig. od odgovornosti za m/v u RS	22.02.2007.	02-620/07
10.01.	Tarifa i Cjenovnik za osig. od odgovornosti za m/v u RS	27.02.2014	02-602/14
10.01.	Tarifa i Cjenovnik za osig. od odgovornosti za m/v u RS	24.11.2015	02-602/15
10.01.	Odluka o usvajanju Tarifa premija i cjenovniku od odgov.za m/v	19.09.2018.	02-2673-4/18
10.01.	Odluka o usvajanju Uslova osiguranja od odgov.za m/v	19.09.2018.	02-2673-3/18
10.01	Odluka o usvajanju Opštih uslova za osiguranje lica od posljedica nesretnog slučaja	13.05.2024	02-1143/24
10.01	Odluka o usvajanju tarife za obavezno osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja	13.05.2024	02-1142-1/24
10.01	Odluka o usvajanju Dopunskih uslova za osiguranje vozača, putnika i radnika od posljedica nesretnog slučaja	13.05.2024	02-1143-2/24
10.01	Odluka o usvajanju Tarife za osiguranje vozača, putnika i radnika od posljedica nesretnog slučaja uz osiguranje autoodgovornosti-auto nezgoda	13.05.2025	02-1142-3/24
10.01	Odluka o usvajanju Uslova za obavezno osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesretnog slučaja(nezgode)	13.05.2024	02-1143-4/24
10.01	Odluka o usvajanju opštih uslova za osig vlasnika m/v za štetu prouzrokovanu trećem licu	13.05.2024	02-1143-5/24
10.01	Tarifa i cjenovnik za osiguranje od odgovornosti	08.09.2022	02-2340/22
10.01	Tarifa i cjenovnik za osiguranje od odgovornosti	29.12.2022	02-3290/22
10.01	Tarifa i cjenovnik za osiguranje od odgovornosti	28.03.2023	02-800-1/23
10.03.	Tarifa za osig odg. vozara u u kopnenom prevozu	22.02.2007.	02-620/07
11.01.	Uslovi za ob. osig. vlasnika vazduhoplova za štete prič. trećim licima	22.02.2007.	02-620/07
11.01.	Tarifa za ob. osig. vlasnika vazduhoplova za štete prič. trećim licima	22.02.2007.	02-620/07
12.01.	Uslovi za ob. osig. vlasnika plovila za štete prič. trećim licima	22.02.2007.	02-620/07
12.01.	Tarifa za ob. osig. vlasnika plovila za štete prič. trećim licima	22.02.2007.	02-620/07
13.01.	Uslovi za osig. odg. iz djelatnosti	22.02.2007.	02-620/07
13.02.	Uslovi za osig. odg. za proizvode	22.02.2007.	02-620/07
13.03.	Uslovi za osig. odg. izvođača građ. radova	22.02.2007.	02-620/07
13.04.	Uslovi za osig. odg. izvođača mont.radova	22.02.2007.	02-620/07
13.05.	Uslovi za osig. odg. vlasnika op. mat. u toku transporta	22.02.2007.	02-620/07
13.06.	Uslovi za osig. odg. revizijskih društava	22.02.2007.	02-620/07
13.08.	Uslovi za osig. odg. advokata	22.02.2007.	02-620/07
13.11.	Uslovi za osig. odg. notara	22.02.2007.	02-620/07
13.19.	Uslovi za osig. odg. obavljanja detekt. poslova i poslova obezbjeđenja	22.02.2007.	02-620/07
13.01.	Tarifa za osig. odg. iz djelatnosti	22.02.2007.	02-620/07
13.03.	Tarifa za osig. odg. izvođača građ. radova	22.02.2007.	02-620/07
13.04.	Tarifa za osig. odg. izvođača mont.radova	22.02.2007.	02-620/07
13.05.	Tarifaza osig. odg. vlasnika op. mat. u toku transporta	22.02.2007.	02-620/07
13.06.	Tarifa za osig. odg. revizijskih društava	22.02.2007.	02-620/07
13.08.	Tarifa za osig. odg. advokata	22.02.2007.	02-620/07
13.11.	Tarifa za osig. odg. notara	22.02.2007.	02-620/07
13.19.	Tarifa za osig. odg. obavljanja detekt. poslova i poslova obezbjeđenja	22.02.2007.	02-620/07
14.01.	Osiguranje novčanih potraživanja	22.02.2007.	02-620/07
14.02.	Uslovi za osig.potrošačkih kredita	22.02.2007.	02-620/07

14.02.	Uslovi i Tarifa za osig.potrošačkih kredita	22.02.2007.	02-620/07
14.02.	Odluka o usvajanju tarife za osiguranje kredita od rizika nenaplate za MKD Krajina	09.07.2024	02-1737-3/24
14.03.	Uslovi za osig. kredita za stamb. izgradnju i unapređ. poljop. i zan. djelatnosti	22.02.2007.	02-620/07
14.03.	Tarifa za osig. kredita za stamb. izgradnju i unapređ. poljop. i zan. djelatnosti	22.02.2007.	02-620/07
14.05.	Uslovi i Tarifa za osiguranje potraživanja od izvoznih poslova	22.02.2007.	02-620/07

Mile Janjić, direktor